

vona-mozhe-dopomogty-vchytelyu-v-klasi/.Звернення
20.05.2021.

4. Шевченко К. О. Педагогічна фасилітація у контексті професійної компетентності вчителя: зб. наук. пр. Психологічні науки. 2014. Вип. 2.13 (109). С. 258–263.

УДК 636.8 : 57.063.6/8

**ПОРОДИ ТВАРИН ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ
ГЕТЕРОГЕННОСТІ ВИДУ (на прикладі порід kota
свійського *Felis catus* Linnaeus, 1758)**

Басара Н. М., Шевчик Л. О.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

E-mail: shevchyklubov45@gmail.com

Однією з головних таксономічних категорій у біології є вид (лат. species). Біологічний вид складається з великої кількості генетично споріднених між собою особин, що відрізняються за комбінаціями спадкових ознак, являє собою цілісну біологічну макросистему. Загалом ця сукупність особин характеризується спадковою подібністю морфологічних, фізіологічних і біологічних ознак, у природних умовах вільно схрещуються між собою і займають певний ареал [1].

Однак, запропоноване визначення повністю ігнорує складну внутрішню структуру виду. Вже з кінця 19 ст. було зібрано значний обсяг матеріалів, що стосувалися внутрішньо-видової географічної мінливості та було введено поняття «підвид». Збільшення кількості описаних видів та підвидів призвело, з одного боку, до «дробіння» виду та до опису локальних форм як окремих видів. З іншого боку – почали описувати у якості видів групи або ряди географічних рас (підвидів), пов'язаних родинними зв'язками. Внаслідок цього у систематиці з'явилися поняття «дрібних» (жорданони) та «великих» (ліннеони) видів. З часом види розділилися на монотипні та політипні (складені з низки підвидів).

У межах виду тварин часто існують певні породи, а саме,

сукупності особин, які мають генетично обумовлені стабільні характеристики (властивості та ознаки), що відрізняють їх від інших сукупностей особин окремого виду, стійко передають їх потомкам та є результатом інтелектуальної, творчої діяльності людини. Тобто порода є продуктом людської праці. Вона виникає і прогресує під впливом конкретних соціально-економічних факторів у певних ґрунтово-кліматичних та господарських умовах у результаті тривалої, систематичної і цілеспрямованої роботи. Тварини, що входять до складу породи, повинні характеризуватися достатньо великою чисельністю, спільністю походження, консолідованістю породних ознак (тип, екстер'єр, продуктивність). Гетерогенність породи визначається наявністю внутрішньопородних типів, заводських ліній і родин, консолідованістю і варіабельністю за господарсько корисними ознаками, придатністю до певної технології утримання. Крім високої продуктивності й численності, порода повинна бути досить поширеною. Це збільшує її різноманіття і сприяє її подальшому поліпшенню.

За даними Інтернаціональної асоціації кішок (TICA) станом на 2016 існувало 58 порід. Асоціація любителів кішок (CFA) на той час визнає наявність 44 порід. За даними Міжнародної федерації кішок – їх лише 43 [4].

Список основних таксонів родини Котові [3]:

Надряд Фери Ferae

Ряд Псоподібні Caniformes

Підряд Котовиді Felimorpha

Родина Котові Felidae Fischer, 1817

Підродина Felinae

Триба Felini

Рід *Felis* Linnaeus, 1758

Вид:

- кіт лісовий *Felis silvestris* Schreber, 1777
- кіт свійський *Felis catus* Linnatus, 1758

Породи:

- Британська короткошерста кішка
- Перська кішка
- Сибірська кішка

– Сіамська кішка [2].

Загалом, тварини однієї породи схожі за типом будови тіла, продуктивністю, плодючістю та мастю. Це дає змогу відрізнити їх від представників іншої породи. Для порівняння тварин різних порід уведено стандарти, тобто встановлено екстер'єрні ознаки, мінімальні показники щодо розвитку та продуктивності. Власне ці ознаки є орієнтиром у роботі з породою. Оскільки породи постійно вдосконалюються та поліпшуються, стандарти періодично переглядають та оновлюють.

Список літератури

1. Вид. *Енциклопедія Сучасної України* / Хомляк М. М.; за ред.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=33936 (дата звернення: 14.02.2019).
2. Заведія Т. Л. Сучасна енциклопедія любителя кішок: 1500 корисних порад фахівців. Донецьк : БАО, 2004. 113 с.
3. Список ссавців України. Види, відомі за останні три століття / Упорядник І. Загороднюк. *Теріологічна школа: Вебсайт Українського теріологічного товариства НАН України*. Київ, 2021. URL: <http://terioshkola.org.ua/ua/fauna/taxalist.htm> (дата звернення: 29.07.2021).
4. The International Cat Association - TICA Breed Standards. Архів оригіналу (дата звернення: 22 липня 2015).